

**Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ИНФОРМИСАЊА И
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Београд**

**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ КОНКУРСА ЗА СУФИНАНСИРАЊЕ
ПРОЈЕКТА ПРОИЗВОДЊЕ МЕДИЈСКИХ САДРЖАЈА НАМЕЊЕНИХ
ОСОБАМА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ У 2024. ГОДИНИ**

Децембар 2025. године

Министарство информисања и телекомуникација је на основу својих надлежности у области информисања припремило извештај о реализацији Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом у 2024. години.

I Основни подаци о Конкурсу

Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом у 2024. години расписан је на основу чл. 16. став 1. тачка 4) и 20. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС”, број 92/23), Уредбе о условима и критеријумима усклађености државне помоћи у области јавног информисања („Службени гласник РС” број 9/22), Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС” број 6/24) и Одлуке о расписивању конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања у 2024. години Број: 000039401 2024 13460 003 005 000 001 од 12. јануара 2024. године. Конкурс је био расписан у периоду од 29. фебруара до 30. марта 2024. године, а јавни позив је објављен на званичном сајту Министарства информисања и телекомуникација.

1. Намена Конкурса

Намена Конкурса је пружање финансијске подршке производњи медијских садржаја који доприносе заштити интереса особа са инвалидитетом и обезбеђивању њиховог равноправног уживања права на слободу мишљења и изражавања, дефинисаног чланом 12. Закона о јавном информисању и медијима.

2. Критеријуми конкурса

Критеријуми на основу којих се оцењују пројекти су:

1) Мера у којој је предложена пројектна активност подобна да оствари јавни интерес у области јавног информисања, а посебно се оцењује:

1. релевантност пројекта;
2. изводљивост пројекта;
3. праћење реализације пројекта;
4. капацитети предлагача пројекта;
5. доступност садржаја циљној групи;
6. буџет и оправданост трошкова.

2) Мера пружања веће гаранције привржености професионалним и етичким медијским стандардима, а посебно се оцењује

1. да ли су медију путем којег ће бити реализован пројекат изречене мере од стране државних органа, Регулаторног тела за електронске медије или Савета за штампу, у последњих годину дана, због кршења професионалних и етичких стандарда;
2. тежина прекршаја и учесталост понављања.

Доказ о томе да су након изрицања казни или мера предузете активности које гарантују да се сличан случај неће поновити.

Ближи критеријуми су:

- Обрада следећих тема:
 - унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом;
 - политичка партиципација и учешће особа са инвалидитетом у свим аспектима друштвеног живота;
 - инклузивно образовање;
 - самостални живот и укључивање у заједницу (становање, превоз и друго);
 - приступачност и универзални дизајн;
 - социјална заштита;
 - здравствена заштита;
 - заштита сексуалног и репродуктивног здравља;
 - превенција и заштита од дискриминације;
 - смањење ризика социјалне искључености;
 - заштита особа са инвалидитетом, посебно жена и девојчица са инвалидитетом од насиља и злостављања у породичном и институционалном окружењу;
 - професионална рехабилитација и запошљавање;
 - доступност установа културе и њихових програма особама са инвалидитетом.

3. Финансијски аспекти конкурса

За реализацију овог Конкурса у буџету Министарства културе и информисања одређено је 18.000.000,00 динара. На Конкурс је стигло 127 пријава, а подносиоци су за реализацију пројекта тражили укупно 94.047.250 динара.

Учесници Конкурса су могли поднети захтев за суфинансирање највише до 80% вредности пројекта. Најмањи износ средстава који је могао бити одобрен по пројекту износио је 400.000,00 динара, а највећи 1.000.000,00 динара.

4. Пријављени пројекти

На Конкурс је стигло 127 пријава, од којих је решењем одбачено шест, због неиспуњавања услова Конкурса који су дати у јавном позиву. Одбачене пријаве Комисија није разматрала.

5. Одлучивање о пристиглим пројектима

Одлучивање о пристиглим пројектима врши се у транспарентном поступку, без дискриминације, у складу са јавним интересом у области јавног информисања. Одлуку о расподели средстава, са образложењем, донео је министар, на основу Предлога Комисије.

5.1. Улога стручне комисије

Оцену пројеката поднетих на Конкурс, као и предлог расподеле средстава са образложењем доноси стручна комисија коју решењем именује министар. У питању је саветодавно тело које процењује у којој мери су предложене пројектне активности подобне да остваре јавни интерес у области јавног информисања и на тај начин помаже министру у доношењу одлуке о расподели средстава.

Већина чланова Комисије именована је на предлог новинарских и медијских удружења, након што је Министарство културе и информисања, у оквиру јавног позива за расписивање Конкурса, позвало новинарска и медијска удружења, као и медијске стручњаке да доставе предлоге за чланове Комисије.

Решењем министра број: 19-01-00009/2024-05 од 20. маја 2024. године формирана је стручна Комисија за Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом у 2024. години у следећем саставу:

- Јован Буковала, члан Комисије;
- Фахрудин Кладничанин, члан Комисије;
- Јелка Јовановић, члан Комисије;
- Ксенија Ђурић - Атанасиевски, члан Комисије;
- Љиљана Стојановић, члан Комисије;

Секретар Комисије била је Николина Бојовић запослена у Министарству културе и информисања.

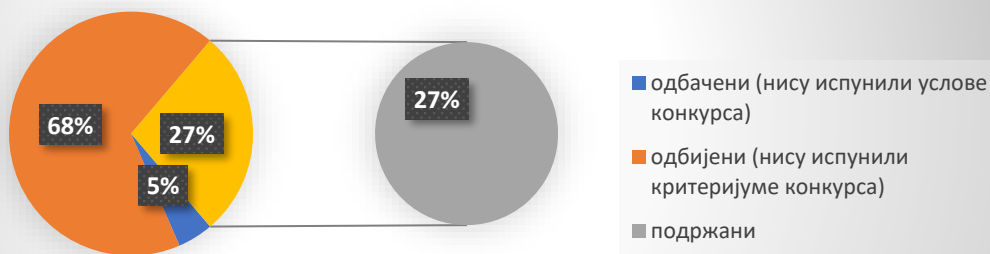
Комисија је разматрала и оцењивала 121 пројекат. Предлог Комисије урађен је на основу критеријума за оцену пројеката тако што је формирана бодовна листа за оцењивање пројеката, према којој су бодовани појединачни пројекти. Пројекте је бодовао сваки члан комисије, а највећа оцена коју је један пројекат могао да добије је 100 бодова. Бодови свих чланова комисије су сабрани и подељени са бројем чланова комисије. Након што је утврђен коначан број бодова формирана је ранг листа пројеката на основу које је комисија предложила износе средстава за сваки подржани пројекат, у складу са опредељеним износом средстава за конкурс.

6. Подржани пројекти

6.1. Број подржаних пројеката и износ додељених средстава

Од разматраних 121 пројекта Комисија је подржала 35, а одбила 86 пројеката. За суфинансирање пројеката додељена су средства у износу од 18.000.000,00 динара.

Однос подржаних, одбијених и одбачених пројеката

Сви пројекти су, на предлог Комисије, подржани мањим износом средстава од траженог. Подносиоци су били у обавези да доставе ревидирани буџет пројекта.

Најмањи износ за суфинансирање пројекта био је 400.000,00 динара. Овим износом (400.000,00 динара) подржана је реализација 6 пројеката. Највећи одобрени износ за реализацију пројекта износио је 750.000,00 динара.

6.2. Рок за реализацију пројеката

Рок за реализацију пројеката био је 27. јун 2025. године.

6.3. Правни статус подносилаца пројеката

Већину пројеката (21 пројекат од подржаних 35), реализовали су предузетници и привредна друштва (ДОО, АД, ОД) док је 14 пројеката реализовано од стране организација цивилног друштва (УГ).

II Извештаји корисника

Корисници средстава имају обавезу, у складу са Законом и закљученим уговором, да Министарству доставе извештај о реализацији пројекта, у форми наративног и финансијског извештаја. Уз извештај корисници достављају и доказ о реализацији пројекта. Уколико корисник не достави наративни и финансијски извештај о реализацији пројекта у року и у прописаној форми, Министарство му упућује захтев за повраћај средстава.

Извештај о реализацији пројекта доставили су сви корисници средстава.

1. Испуњеност рокова

Рок за достављање извештаја је 30 дана од датума завршетка пројекта.

2. Финансијски део извештаја

Финансијски део извештаја корисници су доставили на прописаном Обрасцу 2, који је потписан од стране овлашћеног лица корисника средстава и којим су дефинисане групе оперативних и персоналних трошкова. Анализа је вршена на основу обавеза корисника у складу са закљученим уговором о суфинансирању пројеката у области јавног информисања.

3. Реализација пројекта:

Увидом у достављени медијски садржај установљено је следеће:

- Сви пројекти су реализовани путем медија који је планиран пројектом;
- Сви пројекти имају информативни карактер;
- Сви корисници су испоштовали уговорну обавезу и назначили су да је садржај реализован у оквиру пројекта који је суфинансиран од стране Министарства;
- У настојању да се подржи већи број пројеката и што рационалније одреде средства, сви пројекти су подржани мањим од траженог износа средстава;

На основу анализе произведеног медијског садржаја дат је, у табели испод, приказ испуњености тринаест кључних критеријума:

Критеријуми	ДА	%	НЕ	%
Да ли је корисник назначио да је садржај суфинансирао орган који је доделио средства?	35	100%	0	0%
Да ли је корисник претежно користио сопствене капацитете за производњу садржаја?	32	91,4%	3	8,6%
Да ли је медијски садржај реализован у складу са професионалним и етичким стандардима?	35	100%	0	0%
Да ли је пројекат реализован преко медија који је наведен у пријави?	35	100%	0	0%
Да ли је произведен планирани број медијских садржаја?	34	97,1%	1	2,9%
Да ли су испуњени циљеви пројекта?	35	100%	0	0%
Да ли је медијски садржај примерен наведеној циљној групи?	34	97,1%	1	2,9%
Да ли су релевантни извори информација?	33	94,3%	2	5,7%
Да ли је произведени медијски садржај приступачан особама са инвалидитетом?	34	97,1%	1	2,9%
Да ли је корисник наменски користио додељена средства?	35	100%	0	0%
Да ли је корисник доставио финансијску документацију за правдање планираних трошкова?	35	100%	0	0%
Да ли је корисник кроз финансијски извештај приказао учешће сопствених средстава односно средстава из других извора за реализацију пројекта?	35	100%	0	0%
Да ли је остварена намена конкурса?	34	97,1%	1	2,9%

Увидом у достављени медијски садржај установљено је следеће:

- Највећи број пројеката реализовали су предузетници и привредна друштва;

- Сви корисници средстава доставили су Министарству наративне и финансијске извештаје о реализацији пројеката, чиме је испоштована формална обавеза извештавања.
- Сви пројекти су реализовани у складу са професионалним и етичким стандардима при извештавању о темама које се тичу особа са инвалидитетом. У овом смислу пример добре праксе и одговорности аутора је пројекат „Пут до нормалности“ (П Канал, Пирот), који је у току реализације, променио назив у „Пут до запослења“ како би био у складу са етичким стандардима и инклузивним језиком;
- Корисници су, у значајној мери, произведени садржај објавили и у електронским издањима медија-порталима, а поједини су користили и друштвене мреже чиме су садржај учинили доступним најширој циљној групи;

III Закључна разматрања

- Јавна средства су, у складу са условима Конкурса, распоређена у сврху заштите интереса особа са инвалидитетом и обезбеђивања њиховог равноправног уживања права на слободу мишљења и изражавања;
- Иако је приступачност наведена као циљ већине пројеката и од кључног значаја је за овај конкурс, има простора за доследнију примену стандарда приступачности. Титлови су присутни код 5 пројеката (14,2%), превод на знаковни језик је заступљен код 3 пројекта (8,6%). Аудио-дескрипција је наведена код једног пројекта, али није функционална. Такође, поједини портали наводе постојање аудио система за читање текстова за слепе и слабовиде, а опција „прочитај“, често није јасно видљива или у функцији за кориснике.
- Уочен је изванредан број пројеката који инклузију третира као суштину вредност „на делу“, а не декларативно, у којима медијски садржаји настају кроз проактивну сарадњу удружења особа са инвалидитетом, институција и медија. Превазилазећи једнодимензионални приступ такозваних „инспиративних прича“, ови пројекти одлично интегришу институционалне, системске и стручне перспективе;
- Више пројеката карактерише систематизован извештај са јасним линковима ка свим произведеним садржајима, интеграција текстова, подкаста и аналитичких форми на истом медијском простору, повремено навођење контакт мејлова новинара уз текст, што доприноси транспарентности и отворености ка публици које је кључно у професионалном и одговорном извештавању о темама од јавног интереса за особе са инвалидитетом;
- Посебно су значајни пројекти у којима особе са инвалидитетом имају активну улогу у креирању медијских садржаја, као аутори, водитељи, саговорници који представљају личну перспективу и пример добре праксе. Овакви пројекти често имају снажан едукативан и друштвени ефекат;